

IN DIT NUMMER

- » Tweede wetsvoorstel aanbestedingen teleurstellend
- » Praktijkcursus Aanbesteden
- » Verplichting tot aanbesteden

Tweede wetsvoorstel aanbestedingen teleurstellend

Nadat een eerste wetsvoorstel aanbestedingen begin 2008 in de Eerste Kamer strandde, is gewerkt aan een tweede versie. Dit tweede wetsvoorstel ligt inmiddels bij de Tweede Kamer en zal in het najaar worden behandeld. De invoering wordt nog steeds verwacht in 2011. UNETO-VNI/SMI is van mening dat dit nieuwe wetsvoorstel vrijwel niets verandert aan de bureaucratische en geldverspillende manier van aanbesteden. In politiek Den Haag voeren we dan ook een stevige lobby. Tezamen met de andere belangenorganisaties streven we ernaar om het wetsvoorstel op een aantal fundamentele punten te laten aanpassen.

Ten opzichte van het eerste voorstel is slechts een aantal punten in het tweede wetsvoorstel ten goede aangepast. Allereerst is er nu eenheid in integriteitsverklaring (Covog) gebracht en dienen digitale stukken gratis te worden aangeleverd. Daarnaast is er in het wetsvoorstel een model Eigen Verklaring opgenomen die gehanteerd dient te worden. Dit geldt echter uitsluitend voor Europese aanbestedingen en dus niet vanzelfsprekend voor nationale aanbestedingen. Bij nationale aanbestedingen wil men het aanbestedingsgedrag verbeteren met flankerend beleid. Denk hierbij aan richtlijnen, een gids proportionaliteit en een gedragscode. Flankerend beleid is echter niet afdwingbaar en mist dus kracht.

Wat er ontbreekt

In het nieuwe wetsvoorstel ontbreekt echter een aantal essentiële zaken. We zetten deze op een rij.

1. Er ontbreekt een regeling voor nationale aanbestedingen tot een waarde van € 4.485.000 voor werken en € 193.00/125.00 voor diensten. Dat betreft dus het overgrote deel van de aanbestedingen. Juist deze categorie aanbestedingen vraagt om uniforme, eenvoudige en dus kostenbesparende aanbestedings-

procedures. Met het nieuwe wetsvoorstel blijft echter een lappendeken bestaan van eigen beleidsregels, ARW 2005 en afwijkingen daarvan, keuzen in procedures, criteria en eisen.

2. Er ontbreekt een uitwerking van beginselen van transparantie, gelijkheid, objectiviteit en proportionaliteit. In de praktijk zal dit blijven zorgen voor verschillen in interpretatie en toepassing. Daardoor zal ook sprake blijven van disproportionele financiële eisen, referentie-eisen, personeelseisen, etc.
3. De motiveringsverplichting dient te weinig verduidelijkt te worden. Daardoor voelen afgewezen gegadigden zich niet serieus behandeld. Om meer duidelijk te verkrijgen blijft de gang naar de rechter nodig.
4. Er is geen concrete regeling tegen gebruik onevenwichtige contractvoorwaarden opgenomen. Hierdoor blijven onbeperkte aansprakelijkheden, te zware garantieverplichtingen, verschuiving ontwerp-risico's voorkomen.
5. Er ontbreekt een stimuleringsregel om niet op laagste prijs, maar op economisch meest voordelige inschrijving te gunnen.
6. Een concrete mogelijkheid om een klachtenloket te openen, ontbreekt.

Praktijkcursus Aanbesteden

SMI organiseert een nieuwe praktijkcursus Aanbesteden op 5 oktober '10. In deze cursus komen onder andere de aanbestedingsregels en -procedures aan bod, evenals doelmatig aanbesteden, praktische tips bij het inschrijven, de meest voorkomende missers en antwoorden op de vraag 'wat is duurzaam?'.

- Voor wie?** Iedereen die zich met aanbestedingen bezighoudt, zoals offertevoorbereiders, calculatoren en de uiteindelijk commercieel verantwoordelijken.
- Wanneer?** Dinsdag 5 oktober 2010
- Waar?** Gebouw UNETO-VNI te Zoetermeer, Bredewater 20
- Kosten?** € 150,- p.p. excl. BTW (leden);
€ 250,- p.p. excl. BTW (niet-leden)
- Inschrijven!** Via het Cursusloket of neem contact op met SMI, tel. 079 - 3237762, e-mail: info@smiweb.nl

Verplichting tot aanbesteden

Stel, een overheidsopdrachtgever is zeer tevreden over de samenwerking met een specifiek bedrijf. Mag deze opdrachtgever zonder aanbesteding een nieuw werk rechtstreeks gunnen aan dit bedrijf? Op deze vraag die ons regelmatig wordt gesteld, geven we antwoord.

In de private markt kunnen opdrachtgevers een vervolgoopdracht onderbrengen bij een bedrijf dat een werk naar tevredenheid heeft opgeleverd. Overheidsopdrachtgevers daarentegen dienen zich echter aan regels te houden.

Drempel

Voor Europese aanbestedingen geldt een drempel van € 4.458.000. Als de aanneemsom van het geraamde werk boven de drempel ligt, is een Europese aanbesteding verplicht en dient de opdrachtgever zich te houden aan de regelgeving. De opdrachtgever mag wel maximaal 20% van het werk rechtstreeks gunnen met een maximum van € 1.000.000. Dat is de enige mogelijkheid om (een deel van) een werk, bijvoorbeeld de sprinklerinstallatie, rechtstreeks te gunnen. Bij opdrachten die Europees zijn aanbesteed, kunnen bepaalde vervolgoopdrachten nog wel één op één aan dezelfde installateur verleend worden.

Regels

Zelfs indien de aanneemsom van het werk lager is dan de drempel van € 4.458.000, moeten overheidsopdrachtgevers het werk aanbesteden volgens de beginselen van transparantie, objectiviteit, non-discriminatie en proportionaliteit. Er zijn wel beperkte mogelijkheden om via een onderhandse procedure een klein aantal bedrijven uit te nodigen. De opdrachtgever kan deze bedrijven zelf kiezen.

Dus ook het bedrijf dat de voorkeur geniet. Wanneer dan gekozen wordt voor een aanbesteding waarbij gegund wordt op grond van kwalitatieve aspecten, is de kans groter dat de opdracht binnen de ruimte die de aanbestedingsregels bieden aan het favoriete bedrijf wordt gegund. Veel ruimte is er niet, want willekeur en favoritisme zijn niet toegestaan. Het ARW 2005 bevat een regeling voor onderhandse (nationale) procedures. Daarnaast kan de opdrachtgever - weliswaar beperkt - extra werk als meerwerk zonder aanbesteding bij dezelfde opdrachtnemer onderbrengen.

Eigen aanbestedingsbeleid

Ook dient rekening te worden gehouden met het eigen aanbestedingsbeleid van een overheidsopdrachtgever. Als voorbeeld nemen we een willekeurige gemeente.

Voorbeeld aanbestedingsregels voor werken* van een willekeurige gemeente

Europees aanbesteden	€ 4.845.000,-
Openbaar aanbesteden	€ 150.000,- tot € 4.845.000,-
Meervoudig onderhands (minimaal 3 offertes)	€ 50.000,- tot € 150.000,-
Enkelvoudig onderhands (minimaal 1 offerte)	Tot € 50.000,-

* De bedragen kunnen per opdrachtgever verschillen

In principe dient deze gemeente zich te houden aan deze regels. Zij kan er wellicht van afwijken en vrijstelling verkrijgen wegens de specifieke aard van de opdracht. Dan kan zij de opdracht direct gunnen.

Het staat buiten kijf dat de opdrachtgever met een juiste procedure en intelligente gunning volgens EMVI de keuze van de contract partij kan beïnvloeden. Als via een openbare procedure wordt gegund op laagste prijs, dan blijft het telkens weer de vraag aan wie het werk wordt gegund.

Colofon

SMI mail is een uitgave van UNETO-VNI en verschijnt 10 keer per jaar.
Redactie: Margreet van Deurzen
Eindredactie en opmaak: CommSa BV, Pijnacker
Meer informatie: Pieter van den Eijnden of Margreet van Deurzen
T 079 325 06 50 | E info@smiweb.nl | W www.smiweb.nl